

	SIKKERHETS DATABLAD lonebytttemasse TC001D og TC008	
---	--	---

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	20.01.2020
Revisjonsdato	27.07.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	lonebytttemasse TC001D og TC008
-------------------	---------------------------------

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	lonebytttemasse
--------------------------	-----------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Importør

Firmanavn	PERMAKEM AS
Besøksadresse	Haralds vei 12
Postadresse	Postboks 225
Postnr.	1471
Poststed	LØRENSKOG
Land	Norway
Telefon	67979600
E-post	office@permakem.no
Hjemmeside	www.permakem.no
Org. nr.	NO963279396MVA
Kontaktperson	Issam Aarag - Mobil 969 49 071 - Issam@permakem.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Klassifisering, kommentarer   Produktet er ikke klassifisert merkepliktig i henhold til EC NO 1272/2008 (CLP).

2.2. Merkingselementer

Sammensetning på merkeetiketten   Polystyrensulfonat

Sikkerhetssetninger   P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB   Produktet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Polystyrensulfonat	CAS-nr.: 69011-22-9		40 -60 %	
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5 EC-nr.: 231-791-2		40 -60 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding   Sørg for frisk luft.

Hudkontakt   Skyll/dusj huden med vann.

Øyekontakt   Skyll grundig med vann. Fjerne eventuelle kontaktlinser etter 1-2 minutter og fortsett skyllingen i 15 minutter.

Svelging   Ingen spesielle forholdsregler dersom mindre mengder er svelget.
Større mengder kan gi irritasjon - kontakt lege ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger   Produktet kan forårsake irritasjon på øynene.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon   Ingen ytterligere opplysninger finnes for øyeblikket.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler   Pulver, karbondioksid (CO2), skum eller vann i spredt stråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Farlige forbrenningsprodukter	Ved brann kan noen komponenter dekomponere. Røyken kan inneholde udefinerte giftige og/eller irriterende forbindelser. Farlige nedbrytningsprodukter kan inneholde og er ikke begrenset til organiske aminer, nitrogenoksider, hydrogen klorid, hydrokarboner, karbonmonoksid, benzenforbindelser, karbonmonoksid.
-------------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukkingsmetoder	Materiale kjøles ned med store mengder vann for å unngå at det begynner å brenne igjen. Kjøøl omgivelser med vann for å lokalisere brannstedet.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannslukningspersonell skal venytte selvforsynt pusteapparat med positivt trykk (SCBA). Fullt verneutstyr.
Annen informasjon	Sperr av brannområdet og nekt uvedkommende adgang. Påse at uvedkommende fjernes fra ulykkesstedet. Produktet vil ikke begynne å brenne før vannet har fordampet. Rester kan brenne.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Påse at uvedkommende fjernes fra ulykkesstedet.
Verneutstyr	Benytt lette verneklær og vernehansker. Vernebriller.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Produktet er tyngre enn vann og har begrenset løslighet i vann. Produktet vil samle seg på den laveste overflaten. Produktet må ikke slippes ut i avløp, overflatevann, grunnvann og nærliggende områder. Meld fra til ansvarlig myndighet (politi/kommuneingeniør/miljøvernssjef/Miljødirektoratet) ved større spill/lekkasjer.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Samle opp spill. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon.
Annen informasjon	Spill kan gi glatte overflater.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 7: Håndtering og lagring Se også avsnitt 8: Eksponeringskontroll/ personlig verneutstyr. Se også avsnitt 13: Sluttbehandling.
-------------------	---

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for god ventilasjon.
------------	---------------------------

Beskyttelsestiltak

Beskyttelsestiltak	Benytt vernebriller og -hansker samt lette verneklær.
--------------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares på kjølig lager (0°C - 45°C) i originalemballasjen. Dette produktet er termisk følsomt og vil ha redusert holdbarhet hvis det utsettes for temperaturer over 50°C i lengre perioder. Selv om frysing ikke vanligvis skader ionebytterharpikser, må det unngås at produktet fryses/tines gjentatte ganger.
-------------	--

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se seksjon 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Kontrollparametere, kommentarer	Ingen data er tilgjengelig for selve produktet. Ingen grenseverdier er oppgitt i Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)
---------------------------------	--

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	God generell ventilasjon.
------------------------	---------------------------

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Vernebriller. Dersom det er fare for at man kan bli utsatt for partikler fra produktet benytt: Tettsittende vernebriller (DIN 58211, EN 166).
----------------------	--

Håndvern

Hud- / håndbeskyttelse, kortsiktig kontakt	Benytt vernehansker.
Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt	Benytt vernehansker.

Hudvern

Egnede verneklær	Lett beskyttende klær.
------------------	------------------------

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Det skal ikke være nødvendig med bruk av åndedrettsvern.
------------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Fast
Tilstandsform	Perler.
Farge	Rav, brun eller sort.
Lukt	Ingen.
Luktgrense	Årsak til frafall: Ingen data tilgjengelig.
pH	Kommentarer: Nøytral (typiske verdier 6 til 8)
Frysepunkt	Verdi: ~ 0 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Årsak til frafall: Ikke relevant.
Flammepunkt	Verdi: ~ 500 °C
Fordampningshastighet	Årsak til frafall: Ikke relevant.
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Brannfarlig Temperatur: > 500 °C
Damptrykk	Årsak til frafall: Ingen data tilgjengelig.
Tetthet	Verdi: ~ 800 g/l
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Uoppløselig. Navn: Løsemidler Kommentarer: Uoppløselig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Årsak til frafall: Ikke relevant.
Selvantennelighet	Verdi: ~ 500 °C
Dekomponeringstemperatur	Verdi: > 230 °C
Viskositet	Årsak til frafall: Ikke relevant.

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen farlige reaksjoner vil oppstå dersom produktet håndteres og lagres som angitt.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under de betingelsene som er angitt i avsnittet "Håndtering og lagring".
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen farlig polymerisasjon oppstår.
-------------------------------	--------------------------------------

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås

Produktet kan spaltes ved høye temperaturer og ved kontakt med sterke oksidanter.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås

Sterke oksidanter kan skape fare for forbrenningsprodukter som ligner på brann. Oksiderende materialer. Oksidasjonsmidler som salpetersyre angriper organiske bytterharpikser under visse betingelser. Før bruk av sterke oksidasjonsmidler, må man konsultere med personer som kan håndteringen av slike materialer. Reaksjonen ved blanding med oksiderende materialer kan variere fra svak nedbrytning til en eksplosiv reaksjon.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Organiske sulfonater, forkullet polystyren, aromatiske syrer og hydrokarboner, organiske aminer, nitrogenoksider, karbonoksider, klorerte hydrokarboner.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Dermal
Verdi: > 2000 mg/kg
Art: Kanin

Testet effekt: LD50
Eksponeringsvei: Oral
Verdi: > 5000 mg/kg
Art: Rotte

Kommentarer: Ukjent, det er usannsynlig at det utvikles damper p.g.a. produktets fysiske egenskaper (uoppløselige faste stoffer).

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering

Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.

Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering

Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.

Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering

Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.

Hudkontakt

Produktet kan gi et mildt utslett.

Svelging

Kan gi fordøyelsesbesvær og/eller generelt ubehag.

Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering

Basert på tilgjengelige data møter ikke produktet kriteriene for klassifisering.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging

Fordøyelsesbesvær og/eller generell ubehag

I tilfelle hudkontakt

Midt utslett.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksitet   Produktet er ikke skadelig for planter eller dyreliv.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet   Basert på informasjon for polymerkomponent: Overflate fotonedbrytning forventes ved eksponering for sollys. Det forventes ingen nevneverdig biologisk nedbrytning.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulering, kommentarer   Ubetydelig.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet   Det forventes ingen biokonsentrasjon av den polymere komponenten på grunn av den høye molekylvekten. I det landlige miljøet forventes det at materiale vil forbli i jorden. I vannmiljøet vil materiale synke og forbli i sedimentet.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB   Produktet oppfyller ikke kriteriene for å være PBT (Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk).

12.6. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon   Produktet forventes ikke å være akutt giftig, men pellets kan forårsake uhendige mekaniske effekter hvis de inntas av vannfugl eller vannlevende liv.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallskode EAL   Avfallskode EAL: 190905 mettede eller brukte ionebytterharpikser
Klassifisert som farlig avfall: Nei

EAL Emballasje   Avfallskode EAL: 150102 emballasje av plast

Annen informasjon   Bekreft avfallsdisponering med kommuneingeniør/miljøsjef/Miljødirektoratet og lokale forskrifter. Bør ikke brennes da produktet kan frigi giftige gasser.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods   Nei

14.1. FN-nummer

Kommentarer   Ikke aktuelt.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer   Ikke aktuelt.

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer Ikke aktuelt.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer Ikke aktuelt.

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)

- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).
- Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).
- Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften). Sist endret 24.09. 2018.
- Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 20. desember 2018.
- Avfallsforskriften. Sist endret 20. desember 2018.
- Prioritetsliste/Godkjenningsliste.
- ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.
- ADR/RID 2019 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger Informasjon i dette databladet er gitt på grunnlag av vår nåværende viten. Hensikten er en beskrivelse av produktet med tanke på sikkerheten. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.

Opplysninger som er nye, slettet eller revidert Avsnitt 1

Versjon 1

Utarbeidet av

Bodil Gulbransen